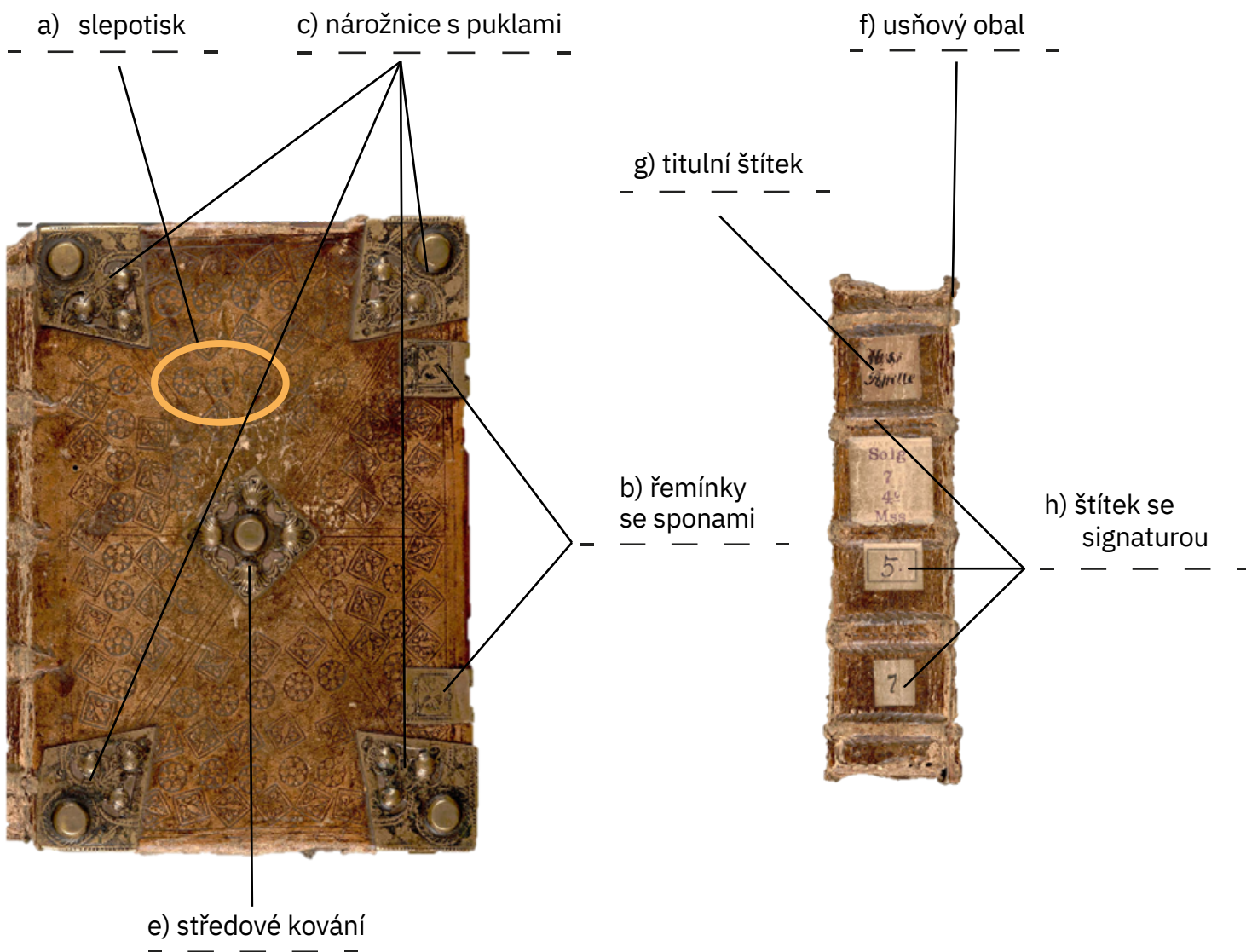

Výroba středověkých knih byla zdlouhavá a složitá, zejména u reprezentativních rukopisů z pergamenu, a v důsledku také velmi nákladná. To vedlo k vývoji mnoha prvků, které na dnešních, hromadně produkovaných knihách nenajdeme.

1. Přiřadte názvy k jednotlivým prvkům středověké knižní vazby

a) slepotisk	b) řemínky se sponami	c) nárožnice s puklami
e) středové kování	f) usňový obal	g) titulní štítek
h) štítek se signaturou		

Barevný kožený obal, květinový vzor na něm i vyrývané kování sice dodávají rukopisům tohoto typu na kráse, ale estetika není jejich hlavním účelem. Některé rukopisy měly na spodní hraně přidané i malé kovové nožičky. Jiné se celé mohou schovat ve svém obalu jako ve vaku. Vše to má co do činění s tím, jakým způsobem se daná kniha používala, a z čeho byla vyrobena.

2. Jednotlivé prvky knižní vazby měly velmi praktický účel. Dokážete určit jaký?

a) signatura	b) kovové nožičky	c) titulní štítek
d) řemínky se sponami	e) kožený/látkový vak	f) kování (pukly, nárožnice, středové kování)

Značka, pod kterou lze knihu najít ve větší sbírce, např. v knihovně. Většinou zahrnuje písmeno, které odkazuje k obsahu svazku (např. B jako bible), a číslo, které určuje, o kolikátou knihu se v dané sbírce jedná.

a) signatura

Chrání knihu před vlivy počasí i jiným nebezpečím během cestování. Za dlouhý cár látky/kůže lze také knihu přichytit k opasku, takže ji vlastník může mít doslova neustále po boku.

e) kožený/látkový vak

Pergamen má tendenci se rozpínat. Tento prvek pomáhá na textový blok vyvíjet neustálý tlak, aby držel tvar.

d) řemínky se sponami

Tento prvek umožňuje listování knihou, i když na čtecí ploše stojí zpříma. Zvlášť užitečné to bylo u knih, ze kterých se takto pravidelně předčítalo.

b) kovové nožičky

Středověké knihy jsou velmi cenné a potřebují je chránit. Tyto prvky brání ošoupání knižního obalu či otlučení rohů.

f) kování (pukly, nárožnice, středové kování)

Obsahuje jméno textu, nebo jeho zkratku, obsaženého v knize.

c) titulní štítek

Spolufinancováno
Evropskou unií

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova